

Informatiedoublet

Hoe reageert u erop

Conventies & Systemen

Frans Borm en Marijke van der Pas

Enri Leufkens slaat pagina 83 van zijn systeemboek open. Hij steekt van wal over 'Antwoorden op het informatiedoublet'. Zijn partner Berry Westra vertelde (BRIDGE van september, pagina 28) ons al alles over het hoofdstuk ervoor.

'Als partner de opening van je linkertegenstander doubleert, kunnen er twee situaties ontstaan', zegt Leufkens. 'Past je rechtertegenstander, dan moet je bieden; dat is het lastige geval. Biedt hij, dan is de biedplicht vervallen. Laat ik daar maar mee beginnen.'

Je rechtertegenstander biedt

'Stel je linkertegenstander opent 1♣, je partner doubleert en je rechtertegenstander biedt iets, laten we zeggen 1SA. Je hebt:

♠ V 8 7
♥ H 10 5 4
♦ V 6
♣ 10 6 3 2

Partners doublet geeft een opening aan met op zijn minst een driekaart steun voor alle ongeboden kleuren. Het is alsof hij in één klap 1♦, 1♥ en 1♠ opent. Je biedt dus met deze hand vrijwillig 2♥ (6-9 punten). Je steunt als het ware partners 1♥-opening. Met een minimaal doublet past hij op 2♥ en zit je in een redelijk contract. Eén down hoeft niet eens slecht te zijn; de tegenpartij kan misschien 1SA maken.'

We maken het spel iets anders:

♠ V 8 7 2
♥ H 10 5 4
♦ V 6
♣ 10 6 3

'Na 1♣-doublet-1♦ kun je zelfs steunen op één niveau. Ook zonder ♠V zou ik wat van me laten horen: 1♥, als aanwijzing voor de start. Mét ♠V ben je sterk genoeg om op éénhoogte te bieden en later, als de tegenpartij mee blijft doen, op tweehoogte nog een keer. Je biedt dus beide kleuren, eerst 1♠ en later 2♥. Als reactie op een informatiedoublet geeft deze biedvolgorde geen 5-4, maar een 4-4 verdeling aan. Partner kiest de beste fit.'

Als de rechtertegenstander na partners informatiedoublet biedt, doe je dus op één- en op tweehoogte net alsof partner geopend

heeft in drie kleuren tegelijk.'

Leufkens heeft een interessant foefje. 'Kijk nog eens naar de laatste hand. Stel dat het bieden gaat: 1♣-doublet-1SA. Je kunt dan zowel 2♥ als 2♠ bieden. Om partner de goede fit te laten prikken, bied ik 2♣. In déze situatie is zo'n *cuebid* niet sterk. De linkertegenstander heeft een opening en de rechter 7-9 punten. Partner weet dat ik niet veel kan hebben.'

Teruggekaatst doublet

'Hoe zit het op driehoogte?' vragen we. 'Dat ligt moeilijker,' zegt Leufkens. 'Kijk maar:

♠ V 9 4 2
♥ H B 7 6
♦ H 6
♣ B 8 5

Stel het gaat 1♣-doublet-2♣. Zou je nu ♥2 hebben in plaats van ♠2, dan kun je 3♥ bieden. Zo'n sprong naar driehoogte belooft een vijfkaart en is inviterend. Met de hand hier-

TIP VAN ENRI LEUFKENS:

'Bied alsof partner drie kleuren heeft geopend.'

boven heb je wel punten maar geen bod. Je kunt niet naar driehoogte springen omdat je geen vijfkaart hebt en voor 2♥ of 2♠ (6-9 punten) ben je te sterk. Je hebt een handigheidje nodig: *het teruggekaatst doublet*. Een doublet geeft in dit geval een hand aan met minstens acht punten en dwingt partner iets te bieden.'

'Je gebruikt het teruggekaatst doublet als de rechtertegenstander zijn partner steunt. Berry en ik gebruiken het ook als 'rechts' een

zwak sprongbod doet in een eigen kleur. In alle andere gevallen is een doublet na partners informatiedoublet voor straf.'

'Je moet wel afspreken tot welk niveau je een doublet als teruggekaatst speelt. Gewoonlijk gebruik je het nog na een 4♥-bod, net zoals het informatiedoublet zelf.'

'Tegen Mexico op het WK in Chili 1993 hadden we een aardig succesje:

N/NZ	♠ V 9 7		
	♥ A H B 10 6 4		
	♦ V		
	♣ 10 8 3		
♠ H B 10 3	N	♠ A 8 5	
♥ 5 3 2	W O	♥ 8	
♦ A B 8 4 3	Z	♦ H 10 9 5	
♣ 6		♣ A V 9 5 4	
	♠ 6 4 2		
	♥ V 9 7		
	♦ 7 6 2		
	♣ H B 7 2		

West	Noord	Oost	Zuid
Westra	Herrera	Leufkens	Rosenberg
-	1♥	doublet	2♥
doublet	pas	3♣	pas
3♦	pas	4♦	pas
5♦	pas	pas	pas

Voor het informatiedoublet had ik liever een vierkaart schoppen gehad. Berry was te sterk voor 2♠ en had een schoppen te weinig voor 3♠. Na zijn teruggekaatst doublet liep het gesmeerd. Mijn 3♣-bod ontkende een vierkaart schoppen en beloofde als compensatie daarvoor wat overwaarde. Toen ik na Berry's 3♦ inviteerde, kon hij de manche bieden vanwege zijn vijfde troef en singleton klaveren. We zaten in de manche met 22 punten samen. Hij haalde zelfs een overslag. Aan de andere tafel paste oost op 1♥, zuid bood 1SA, noord 2♥ en nu doubleerde oost wel. West dacht dat dat voor straf was. Het tegenspel liep in de soep: 2♥ ging gedoubleerd plus één.'

Leufkens-Westra hebben allerlei situaties met het teruggekaatst doublet uitgewerkt. 'Gaat het 1♠-doublet-2♠, dan kom je met een hartenfit ruimte tekort', legt Leufkens uit. 'Onmiddellijk 3♥ is nu niet inviterend bij ons; je wilt 2♠ niet laten spelen en zonder al te veel overwaarde moet de hand met het informatiedoublet passen. Inviteren doen we via het teruggekaatst doublet. De hand met het informatiedoublet biedt dan zijn laagste

vierkaart en als de 'terugkaatser' nu 3♥ zegt, biedt de overkant met wat extra's de manche.'

Leufkens geeft nog een voorbeeld. 'Stel de bieding gaat 1♣-doublet-3♣. Omdat de tegenstanders elkaar hebben gesteund, is een doublet nu teruggekaatst. Heb je daar een minimum voor - een punt of acht - dan moet je net als bij een minimaal informatiedoublet een ideale hand hebben: een 4-4 hoog, geschikte plaatjes of ergens een singleton. Het kan nog best een manche voor je zijn; zo'n 3♣-bod stelt tegenwoordig weinig meer voor.'

'We bieden na 1♣-doublet-3♣-doublet:

- 3♦ mancheforcing relay (een 'kunstje')
- 3♥ vierkaart harten; minimaal informatiedoublet.
- 3♠ geen vierkaart harten, wel vierkaart schoppen; minimaal informatiedoublet.

Na 1♣-doublet-3♣-doublet-3♦ (mancheforcing relay) biedt partner:

- 3♥ vierkaart harten.
- 3♠ geen vierkaart harten, wel vierkaart schoppen, geen klaverenstop.
- 3SAgeen vierkaart harten, wel(!) vierkaart schoppen en klaverenstop.

Zo kunnen we elkaar in een kleine ruimte nog veel vertellen.'

De rechtertegenstander past

Als de rechtertegenstander past na partners informatiedoublet, moet je bieden.

'Behalve als je een goede vijfkaart hebt in de geopende kleur en een punt of tien,' corrigeert Leufkens. 'Dan kun je passen en van het informatiedoublet een strafdoublet maken. Partner moet troef starten om je te helpen met troeftrekken. Zo voorkom je aftroevers en kun je heel wat honderdjes bijschrijven.'

'Een strafpas komt echter zelden voor. Normaal gesproken moet je bieden, zelfs met nul punten. Omdat de antwoorden op een informatiedoublet in principe niet forcing zijn, moet je al meteen iets over je kracht vertellen. Partner moet weten of je vier, tien of dertien

punten hebt. Dat maakt de situatie bijzonder. Stel het gaat 1♦-doublet-pas. Als je nu 1♥ biedt, is dat het zwakste hartenbod. Heb je aardig wat, dan moet je naar 2♥ springen.'

We vragen hoe sterk je dan moet zijn voor zo'n sprongbod. 'Ligt eraan', zegt Leufkens, 'punten zijn niet heilig. Met wat nuttige plaatjes en een leuke verdeling kun je met acht punten best naar 2♥ springen. Voor een sprong naar 3♣ (een niveau hoger) is meer nodig. 2♣ kun je daarom nog wel op negen punten bieden.' Veel paren spreken af dat een sprong een vijfkaart belooft. Leufkens-Westra springen met tien punten zelfs op een vierkaart naar drie in een lage kleur als het niet anders kan. Dat houdt het bieden helder.

Bod in geopende kleur

Zelfs na zo'n sprongbod (9-11 punten) mag partner passen als hij een minimaal informatiedoublet heeft. Ben je sterk genoeg om de manche te spelen, dan heb je een handigheidje nodig: het *cuebid*, een bod in de door de tegenstander geopende kleur. Het zegt niets over die kleur zelf. Zat je daar flink in tegen, dan zou je een lucratieve strafpas geven. Je vertelt met een *cuebid* dat je de manche wilt spelen, maar dat je nog niet weet welke:

- ♠ VB 8 2
- ♥ H 7
- ♦ A 10 6
- ♣ H 9 5 4

'Na 1♦-doublet-pas moet het een manche zijn', stelt Leufkens vast. 'Meteen 4♠ pakt verkeerd uit, als partner een driekaart schoppen heeft. Een dubbele sprong naar 3♠ belooft een inviterende hand met een zeskaart troef en voor een sprong naar 2♠ heb je te veel. Zonder het *cuebid* zit je vast. Reageert partner op 2♦ met 2♥, dan bied je 2♠. Als hij je daarna steunt, bied je 4♠ en anders 3SA.'

'Een sprong-*cuebid* bestaat ook', vult Leufkens aan. 'Bij ons vraagt het partner met een stop in de geopende kleur 3SA te bieden. Dat is vooral nuttig na een 1♥- of 1♠-opening.'

Veel paren spreken af dat een *cuebid* niet

mancheforcing is, maar inviterend of beter. Hoe zit dat bij Leufkens-Westra?

'Bij ons is het mancheforcing', zegt Leufkens. 'Behalve als je een *cuebid* doet in een lage kleur en meteen erna past op partners antwoord of in zijn kleur inviteert. Die afspraak is simpel en je hebt toch veel vrijheid.'

- ♠ H 10 7 2
- ♥ A B 8 4
- ♦ 10 6 5
- ♣ B 2

Na 1♦-doublet-pas kan het fout uitpakken als je naar 2♥ springt. Misschien heeft partner maar drie troeven, terwijl hij in schoppen juist een vierkaart heeft. Met een minimum past hij op 2♥ en zit je in de verkeerde speelsoort. Wij bieden daarom op deze hand 2♦ en passen als partner 2♥ of 2♠ biedt.'

'Het enige waar je op moet letten is, dat je met de hand van het informatiedoublet na een *cuebid* in een lage kleur extra kracht onmiddellijk aan moet geven, als je doublet behoorlijk wat overwaarde heeft (zestien of meer punten). Je loopt immers het risico dat partner past. Met een vijfkaart spring je in je kleur en met een evenwichtige hand hoog je het *cuebid* op naar driehoogte.'

Nog even dit

'Er is eigenlijk nog een derde mogelijkheid' geeft Leufkens aan. 'Na partners informatiedoublet kan de rechtertegenstander redoubleren. Die wil dan graag gedoubleerd tegen spelen en het is dus oppassen geblazen:

- ♠ 7 5
- ♥ B 8 5 4
- ♦ B 6 5 2
- ♣ 10 7 2

Stel het gaat 1♦-doublet-redoublet. Het minst gevaarlijke contract is nu 1♥. Dat moet je dan ook meteen bieden. Als je past, zegt partner misschien 1♠ en dan ben je verder van huis. Anders ligt het als de schoppen- en ruitenkleur verwisseld zijn. Met een 4-4 hoog kun je de keus beter aan partner overlaten. Zonder voorkeur pas je eerst, met voorkeur bied je meteen.'

'Ook een 1SA-bod is na een redoublet bijzonder', gaat Leufkens verder. 'Kijk maar:

- ♠ VB 9 4
- ♥ 7 6 2
- ♦ B 10 3
- ♣ 9 5 4

Als het nu 1♠-doublet-redoublet gaat, is de nood hoog. Je dreigt op tweehoogte te komen zonder fit. Na een informatiedoublet zijn alle sans-atoutbiedingen naar kracht. 1SA geeft 6-9 punten aan, 2SA 10-11 en 3SA twaalf of meer. Maar dit geval is een uitzondering. 1SA over een geredoubleerde 1♠-opening mag met stevige schoppending op minder dan zes punten. In 1SA gedoubleerd loop je waarschijnlijk de minste schade op.'

Volgende maand:
Starten met Bauke Muller

Reactie op informatiedoublet

Hoe moet je bieden als partner een informatiedoublet geeft?

Vuistregel: Doe alsof hij in de drie overige kleuren geopend heeft.

vrijwillig bieden

Na (1♣)-doublet-(2♣) geldt:

- 2♦/♥/♠ vierkaart, 6-9 punten.
- doublet teruggekaatst
- 3♦/♥/♠ inviterend vanaf vijfkaart

Na (1♥)-doublet-(1♥) geldt:

- doublet straf*
- 1♠ 4-9 punten vanaf vierkaart
- 2♦ 6-9 punten vanaf vierkaart
- 2♠/3♦ inviterend (9-11) vanaf vierkaart
- 2♣/♥ MF met stop in geboden kleur
- 3♠ inviterend met zeskaart

*Maar: (1♣)-doublet-(2♥)-doublet = negatief

verplicht bieden

Na (1♣)-doublet-(pas) geldt:

- pas goede vijfkaart klaveren 9+pt
- 1♦/♥/♠ langste kleur 0-8 punten
- 1SA 6-9 punten met klaverenstop
- 2♣ *cuebid*, niet altijd mancheforcing
- 2♦/♥/♠ vanaf vierkaart, 9-11 punten
- 3♣ vraagt stop voor 3SA
- 3♦/♥/♠ zeskaart inviterend, 8-9 punten

Na (1♥/♠)-doublet-(redoublet) geldt:

- pas geen voorkeur, 0+ punten
- 1♠/2♣/♦/♥ vierkaart, voorkeur, 0+ punten
- 1SA geen fit, wel ♥/♠-stop, 4-9 pt